

KOARP.

Koarp är beläget högst upp på Hallandsås, i söder gränsande till Tåssjö socken i Skåne. Koarp är omnämnt i jordeboken redan 1580. På "Gula kartan" över Våxtorp är det markerat fornlämningar i form av "Fornåkrar". Detta skulle tyda på odling och bebyggelse för mycket länge sedan. Dessa fornåkrar var belägna på Koarp 1:11, s marker, strax nordväst om gårdsbyggnaderna på Koarp 1:12. 1729 beskrivs byn sålunda:

Kronohemman av 1/4 förmedlat mantals storlek. Det finns en gård i byn. Åbo är Sven Bengtsson. Det fanns utom åbon och hans hustru även 2 skattefria inhysehjon (troligen förre åbon med hustru). Hemmanet beskrives:

Sven Bengtssons manhus behållet. Tre uthuslängor med port, något bristfälliga till taken. Ett bryggghus utanför gården. En kålgård med några humlestänger, gårdat med skiegärde och någon gropning, gårderna kan vidare något med sten uppläggas.

Åkern består av skarp ör och bergsur jord, med kampersten och stenrör uti, kan ej förbättras med fyllning eller dikning. Giver i medelmåttig åring 1 1/2 och i god åring 2 korn.

Ängen med boke- och eketräd samt al och björkebuskar, bevuxen av stenig gräsvall, mossar och moras, belägen i vången, behöver röjning men ej dikning. Hemmanet skrint till åkern och medelmåttigt till ängen.

Utmark och bokeskog (utom vad i ängarna finns) av samma beskaffenhet som hemmanet Jonstorp. Inga vidare härligheter.

Åboen Sven Bengtsson av Kronan stadt anno 1723 med 3 daler för 1/4. Åbon någorlunda behållen.

Vi ser att 1729 fanns det endast en gård i Koarp. Sven Bengtsson och hans hustru var troligen barnlösa. Omkring 1740 kommer Nils Svensson till gården som dräng, han gifter sig med Boel Knutsdotter från Yllevad och de övertar senare gården. Omkring 1773 övertar deras son Bengt Nilsson arrendet av gården. Det blir nu även Bengt Nilsson förunnat att som förste kronoåbo i Våxtorp få friköpa sitt hemman, den 14/2 1794 är skatteköpebrevet under-tecknat. Köpeskillingen var 22 Riksdaler. 1801 övertar Bengt Nilssons son Nils Bengtsson gården. 1815 dör dock Nils Bengtsson endast 37 år gammal. Gården försäljs, efter en tid gifter änkan om sig med en Pål Persson och familjen bosätter sig i ett hus eller mindre torp kallat Koarpshus, dock ej Koarpsbygget.

Ny ägare av gården i Koarp blir först en Pehr Svensson sedan är Börje Falkengren antecknad som ägare men 1816 kommer Pehr Olsson och Boel Persdotter från Össjö och dessa blir nu de nya ägarna.

1822 sker en styckning av hemmanet. Pehr Olsson behåller själv hälften av hemmanet eller 1/8, 1/32 köps av Nils Persson från Tåssjö, 3/64 av Bengt Hansson, även han från Tåssjö, samt 3/64 av Sone Hansson, denna familj kom från Össjö 1826.

Islutet av 1830-talet överlåter Bengt Hansson sin andel till Sone Hansson och denne blir nu ägare till 3/32.

1843 överlåter Pehr Olsson sin gård till sonen Ola, men redan 1841 hade en avstyckning skett, Anders Gabrielsson köper 1/32 av denna fastighet och Ola Persson övertar alltså 3/32.

1856 låter Anders Gabrielsson göra en avstyckning av sin gård, 1/96 överlåtes till förre soldaten Lars Berggren och han behåller själv 2/96. 1859 flyttar Anders Gabrielsson med familj till grannbyn Fladalt och övertar en gård där. Lars Berggren övertar nu även Anders Gabrielssons andel.

1859 sker stora förändringar i byn (Laga skifte?). Sone Hansson låter stycka sin fastighet till förmån för sönerna Peter och Nils. Peter Sonesson blir ägare till 1/16 eller 2/3 av hemmanet medan Nils Sonesson blir ägare till 1/32 eller 1/3 av hemmanet.

Ola Persson gör två avstyckningar från sin gård, 1/128 försäljs till Nils Peter Bengtsson och 1/128 till Bengt Henricsson. Den senare familjen kom närmast från torpet Rosendal i Fladalt.

1863 hade Lars Berggren försålt sin gård till Kristian Andersson, en familj som kom ifrån Össjö. Vid samma tid överlåter Nils Persson sin gård till sonen Pehr Nilsson.

1866 överlåter Ola Persson sin gård till sonen Bengt Peter Olsson. 1873 köper Nils Peter Bengtsson Bengt Henricssons fastighet.

1877 sker ett fastighetsbyte. Nils Peter Bengtsson säljer gården till Gustav Johansson från torpet Koarpsbygget och flyttar själv till Koarpsbygget.

Bengt Peter Olsson låter göra två avstyckningar från sin fastighet, 1873 köper Johan Olsson 11/1024 och 1875 köper Bengt Peter Olssons broder Gustav Olsson 14/1024.

1877 är det Pehr Nilsson som försäljer halva sin fastighet till Gustav Olsson d.ä. vars familj kom från Tåssjö.

1879 gör Peter Sonesson en avstyckning som försäljes till Anders Larsson, liksom många andra familjer i Koarp, så kom även denna familj ifrån Tåssjö socken. Anders Larsson överlåter denna avstyckning redan 1881 till Sven Olsson från Jonstorpsbygget. Sven Olsson behåller inte fastigheten längre än till 1882 då Fredrik Wennström kommer med familj. Även denna familj var från Tåssjö, men kom närmast från Kärr Nr 2 där man ett per år arrenderat en större gård. Anders Larsson kallas för torpare efter försäljningen av gården.

1879 säljer Johan Olsson sina 11/1024 till Gudmund Persson från Fägrilt.

1883 försäljer Kristian Andersson sin fastighet till Anders Ingvarsson, denna familj kom från Ydermossa. Dessa stannar till 1893 då man köper en gård i Sjöbalt och denna fastighet säljs till Alfred Nilsson från Kockabygget.

Per Nilsson har möjligen kommit på obestånd ty 1894 säljer han sin gård till Martin Arnberg från Höganäs men stannar kvar på gården som arrendator.

1887 säljer Gustav Olsson d.ä. sin fastighet till Fredrik Wennström i Koarp vilken troligen sambrukar den med sin gård i Koarp.

1889 försäljer han dock den nyss inköpta gården till Sven Bengtsson. Denne stannar till 1894 då Johan Daniel Pålsson blir ny ägare. 1909 säljer Johan Daniel Pålsson denna hemmansdel till Nils Hilding Johansson och köper istället Martin Arnbergs hemmansdel.

1904 överlåter Gustav Johansson sin fastighet till sonen Anton Gustavsson.

1910 säljer Bengt Peter Olsson sin fastighet till sonen August Bengtsson.

1911 säljer Nils Sonesson sitt hemman till sonen Fahle Nilsson.

Ludvig Pettersson köper 1910 Fredrik Wennströms hemman och

1914 3/104 av fadern Peter Sonessons hemman. Resten eller 3/52 av Peter Sonessons hemman hade Ludvigs broder Elof Petersson köpt redan 1909.

1912 säljer Gustav Olsson sitt hemman till sonen Bernhard Gustavsson och samma år köper Edvin Gustavsson Gudmund Perssons hemman.

Koarp hade således ända fram till 1822 endast varit en gård. Vi skall nu försöka att följa gårdarna genom att använda de nyare fastighetsbeteckningarna, dessa började dock ej att användas förrän i slutet av 1800-talet eller kanske in på 1900-talet.

Koarp 1:2.

Pehr Olsson hade ju först köpt hela hemmanet, 1822 styckas gården, hela hemmanet var på 1/4, Pehr Olsson behåller själv hälften eller 1/8. Denna del får senare beteckningen 1:3. Den andra hälften av hemmanet delas på 3 köpare, Nils Persson köper 1/32, denna del får beteckningen 1:7. Bengt Hansson köper 3/64, denna del får beteckningen 1:4. Slutligen köpes 1/64 av Sone Hansson och denna del får beteckningen 1:2. Sone Hansson överlåter 1860 denna del till sonen Peter Sonesson. 1879 göres en avstyckning ifrån denna del till en Anders Larsson, denna avstyckning får beteckningen 1:12. 1909 gör Peter Sonesson en ny avstyckning då sonen Elof Petersson köper 3/52, med ny beteckning 1:14. Återstoden av fastigheten övertas omkring 1914 av sonen Ludvig Petersson, denna del får nu beteckningen 1:13. Av Koarp 1:2 finns nu ingenting kvar.

Koarp 1:3.

Pehr Olsson behåller själv denna del av hemmanet. 1845 övertar sonen Olof (Ola) Persson hemmansdelen. 1847 försäljer han 1/32 av detta till Anders Gabrielsson. Efter ytterligare en delning blir beteckningarna här 1:5 och 1:6. 1859 göres en ny avstyckning från 1:3 då Sven Bengtsson köper en gårdslott som får beteckning 1:8. 1866 försäljer Ola Persson återstoden av hemmanet till sonen Bengt Peter Olsson. 1875 göres en avstyckning till Gustav Olsson med beteckning 1:10. 1881 en ny avstyckning till Gudmund Persson med beteckning 1:9, återstoden av Bengt Peter Olssons hemmansdel får beteckning 1:11 och försäljes 1910 till sonen August Bengtsson.

Koarp 1:4.

Denna del av hemmanet hade köpts av Bengt Hansson 1822. 1842 köper Sone Hansson på 1:2 även denna del. Båda hemmansdelarna var på 3/64 vardera. 1860 försäljer Sone Hansson alltsammans till sönerna Peter och Nils. Peter erhåller då 1/16 eller 2/3 av hemmanet (1:2) medan Nils får 1/32 eller 1/3 (1:4). 1911 övertar sonen Fahle Nilsson. Senare köper Ludvig Petersson gården och 1935 efterträder dennes son Johan Pettersson.

5

Koarp 1:5.

Anders Gabrielsson köper 1847 en avstyckning ifrån Ola Persson. 1851 görs en avstyckning när förre soldaten Lars Berggren köper denna, (1:6), 1859 köper Lars Berggren även återstoden av hemmansdelen (1:5) . Lars Berggren försäljer 1863 hela hemmansdelen 1/32 till Kristian Andersson. Denne i sin tur säljer 1883 till Anders Ingvardsson och 1893 blir Alfred Nilsson ny ägare. Ny ägare blir senare Janne Johansson

Koarp 1:6.

Denna hemmansdels historia sammanfaller till stora delar med 1/5.

Koarp 1:7.

Detta var den avstyckning som gjordes redan ~~redan~~ 1822. av Nils Persson. Denne efterträddes 1870 av sin son Per Nilsson. 1877 gör Per Nilsson en styckning av fastigheten då hälften säljs till Gustav Olsson d.ä. (1:7 A.). Per Nilsson behåller hälften (1:7 B.) till 1894 då fastigheten säljs till Martin Arnberg från Höganäs. Per Nilsson stannar dock kvar som arrendator på gården. 1909 blir Johan Pålsson ny ägare, han säljer samtidigt sin tidigare gård (1:7 A).

På 1:7 A som Gustav Olsson d.ä. köpt 1877, säljs 1887 till Fredrik Wennström på 1:12. Denne behåller inte fastigheten längre än till 1889 då den säljs till Sven Bengtsson. 1894 kommer Johan Daniel Pålsson, vilken som tidigare nämnts 1909 flyttar till 1:7 B. 1:7 A försäljs till Nils Hilding Johansson.

6

Koarp 1:8.

Denna fastighet är ett resultat av två avstyckningar från 1:3, först en till Sven Bengtsson och en till Nils Peter Bengtsson. Dessa avstyckningar gjordes 1859. 1861 säljer Sven Bengtsson sin del till Bengt Henricsson. 1873 blir Nils Peter Bengtsson ägare till båda avstyckningslotterna. 1877 försäljs sedan dessa till Gustav Johansson. 1904 blir dennes son Anton Gustavsson ägare. Nuvarande ägare är dennes son Gunnar Gustavsson.

Koarp 1:9.

Även denna fastighet är en avstyckning från 1:3. Johan Olsson är den förste brukaren från 1873. 1879 kommer Gudmund Persson och blir ny ägare. 1912 köper Edvin Gustavsson denna fastighet.

Koarp 1:10.

Ännu en avstyckning från 1:3. Gustav Olsson, broder till Bengt Peter Olsson köper en del av broderns gård 1875. 1912 köper sonen Bernhard Gustavsson fastigheten. 1939 försäljes gården till Hilding Svensson. Nuvarande ägare är dennes son Sven Svensson.

Koarp 1:11.

Detta är väl återstoden av den gamla fastigheten 1:3. Efter Olof Persson övertog Bengt Peter Olsson gården 1866. 1910 blir sonen August Bengtsson ny ägare. Senare blir dennes son Albin Bengtsson ägare till fastigheten. Nuvarande ägare är Sven Svensson på Koarp 1:10. Dessa båda fastigheter har alltså åter blivit en.

Koarp 1:12.

Detta är en avstyckning från 1:2 gjord 1879 av Anders Larsson som köpare. Denne blir dock ägare endast två år. 1881 blir först Sven Olsson i Jonstorpsbygget ägare, sedan Bengt Peter Olsson och Peter Sonesson gemensamt, följt av Anders Peter Persson vilken 1882 säljer till Fredrik Wennström. 1910 säljer denne till Ludvig Pettersson. Senare blir dennes son Sture Pettersson ägare. Nuvarande ägare är

Koarp 1:13.

Även detta är en avstyckning från 1:2. Ludvig Pettersson var den som lät avstycka detta från faderns Peter Sonessons hemman år 1914. Nuvarande ägare är Axel Pettersson, son till Ludvig Pettersson.

Koarp 1:14.

Detta är troligen den sista resten av den gamla fastigheten 1:2. Elof Pettersson köper denna del av fadern Peter Sonesson 1909. 1918 säljer denne gården till brodern Anton Pettersson. Efter Anton Petterssons död förvärvades fastigheten av Skid- och Friluftsförbundet avd. i Helsingborg. Dessa använder fastigheten som friluftsgård för sina medlemmar.

Torp och backstugor i Koarp.

Det har under åren funnits ganska många torp och backstugor i Koarp liksom inom angränsande byar. Många av dessa är kanske rasserade för så länge sedan att ingen ens av byinvånarna känner till deras läge. Vi skall dock försöka att identifiera så många som det går.

Ett torp eller stuga omnämns redan 1760 med Per Knutsson som inneboende. Stugan kallas KOARPSHUS, dock ej att förväxla med KOARPSBYGGET som numera vanligen kallas Koarpshus, Från 1760 till 1816 bor en Jeppe Svensson med familj på detta torp. 1816 flyttar denna familj till Våxtorp och efterträdes av Pål Persson med familj. Denna familj har stark anknytning till gården i Koarp, ty efter Nils Bengtssons död 1815 gifter änkan sig med denne Pål Persson och familjen bosätter sig på Koarpshuset. Stugan eller torpet övertas senare av styvsonen Per Nilsson med familj men när dessa 1832 flyttar till Ränneslöv kommer Bengt Hansson med familj istället. Bengt Hansson hade 1822 varit med om styckningen av gården i Koarp och förvärvat en gårdslott som senare fick beteckningen Koarp 1:2. Bengt Hansson försäljer gården till Sone Hansson och bosätter sig själv med familj på Koarpshuset. När Bengt Hansson dör 1855 kommer Hans Peter Sonesson med familj istället. Det står antecknat i kyrkboken att Hans Peter handlar. Denne står även antecknad som ägare av det hemman som brodern Nils Sonesson övertar 1858. Torpet försvinner nu ur böckerna. Troligen beroende på att det har fått status av ett eget hemman.? Var låg detta torp?

Även Nils Sonesson antecknad att han handlar.

På 1820-talet gör en Gabriel Gabrielsson en ny bosättning i byn. På 1840-talet gör dennes son Anders Gabrielsson en avstyckning, den lott som senare fick beteckningarna 1:5 och 1:6. Troligen har bosättningen varit redan från början varit på samma plats som senare blev gårdsplats.

9

En backstuga under benämning KORPSHUS finns antecknad på 1840-talet, den bebos av en broder till Per Nilsson på den tidigare nämnda Koarpshus, nämligen av Peter Nilsson. Denne flyttar till Veinge 1845 och efterträdes då av F.båtsmannen Johannes Hjort med familj. 1872 efterträds dessa av Hans Peter Nilsson. Denna familj stannar inte länge och sedan kan man inte följa denna stuga längre. Har den möjligen blivit riven?

Dalahus.

Det finns på 1850-talet en backstuga med denna benämning bebodd av Per Hansson med familj. Hustrun dör 1867 och Per 1873. Nu kommer en ny familj, nämligen Per Svensson med hustru och 8 barn. 1891 flyttar Per Svensson till fattighuset. Hustrun är död sedan många år och alla barnen utflugna. Stugans läge och dess vidare öde okänt.

Svenstorp.

Detta är troligen ett torp upptagit på 1850-1860-talet av en dräng som hette Sven Jönsson. Denne bodde tillsammans med en enka, Boel Johansdotter, troligen hans moder samt en piga Johanna Jönsdotter, syster?. 1864 dör modern och Sven flyttar 1866 till fattigstugan. Johanna bor dock kvar ytterligare några år. 1872 kommer Sven Fredrik Olsson och dennes hustru Johanna från torpet L:a Skogsbygget i Fladalt. Denna familj som var barnlös bodde kvar på torpet ännu 1895.

Perstorp.

Detta torp anlades 1864 av drängen Per Bengtsson, av honom fick det väl sitt namn. 1870 flyttar denne till Tossjö socken. Han efterträdes nu av Assarina Eliasdotter och hennes 4 barn, ålder 11 till 3 år. Assarina hade blivit ensam med barnen nödåret 1869, då hennes man emigrerat till Amerika. I kyrkböckerna står att han rymt. Hur det förhåller sig med detta är okänt, men han återkommer inte till familjen. Assarina och mannen Jöns Hansson hade brukat Koarpsbygget före mannens rymning. Efterhand flyttar barnen från hemmet (till Tossjö och Hjärnarp), Assarina bor kvar på torpet ännu 1895.

1878 kommer Anders Larsson med familj från Tossjö till Koarp. Han köper först en avstyckningslott, den som senare kom att få beteckningen Koarp 1:12. Denna lott behålles inte längre än till 1880, Senare benämns Anders Larsson som torpare. Familjen bor kvar på detta torp ännu 1895.

På Koarp 1:8 s ägor tar Gustav Andersson upp ett torp även det 1878. Familjen kommer från Fladalt. Ännu 1895 bor familjen kvar.

KOARPSBYGGET.

Härmed menas troligen vad som idag kallas för KOARPSHUS. Detta låg vid denna tid inte riktigt på samma plats som nu utan strax innanför gränsen mellan Yllevad och Koarp. Detta torp hör egentligen till Yllevad. Det har på senare tid blivit flyttat något längre västerut men vid samma sida om vägen. 1872

1729 beskrives detta som ett torp, ej i mantal satt jord. Äges av Herr Major Carl G. Meck, insockne under Wallen.
Abo: Ingel Sonesson och hans hustru. (I kyrkböckerna för denna tid kallas han ofta Ingel Sjönnesson, vilket som är det riktiga är osäkert). 1785 dör Ingel 82 år gammal, något år före hade troligen ny åbo kommit, nämligen Knut Persson från Öhn. Denne efterträdes 1820 av sonen Pehr Knutsson. Pehr Knutsson med familj brukar torpet till 1848, bor sedan inhyses på torpet. Ny torpare blir nu Sven Jönsson med hustru Johanna Jeppasdotter. Dessa stannar endast till 1857 då de efterträdes av Jöns Larsson och Kristina Persdotter. Icke heller den familjen stannar länge utan redan 1860 kommer en ny torpare Jöns Hansson och Assarina Eliasdatter. Vi är nu framme vid nödåren 1868-1869 Jöns Hansson utvandrar till Amerika 1869. I kyrkboken står att han rymt, detta kan kanske endast innebära att han utvandrat utan att söka flyttningensbetyg. Assarina och barnen flyttar till ett litet torp som i kyrkböckerna kallas Perstorp. Nu kommer nya familjer med korta mellanrum, först 1870-1874 Johannes Jönsson med familj, 1874-1877 Gustaf Johansson med familj, 1877 kommer Nils Peter Bengtsson och Assarina Johansdotter.
Senare brukare har varit Bengt Henriksson med hustru Thyre Larsson, August Pettersson med hustru Amanda Nilsson och nu senast Karl Lundkvist och hans hustru Karin Pettersson.

